

SLOVENE A1 – HIGHER LEVEL – PAPER 1
SLOVENE A1 – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
ESLOVENO A1 – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 8 May 2000 (morning)

Lundi 8 mai 2000 (matin)

Lunes 8 de mayo del 2000 (mañana)

4 hours / 4 heures / 4 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A: Write a commentary on one passage.
- Section B: Answer one essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Section A : Écrire un commentaire sur un passage.
- Section B : Traiter un sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres) ; les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Sección A: Escriba un comentario sobre uno de los fragmentos.
- Sección B: Elija un tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

RAZDELEK A

Napišite komentar k enemu izmed naslednjih dveh besedil:

1. (a)

NOVA KREACIJA

Koga naj premagam, ko ostanem s svinčnikom, sam? Naj pometem tla v kuhinji? Pazi, grizem, zdaj bom presenetil, ker v tej igri je dovoljeno

5 skoraj vse in jaz sem dober učenec. Pravila so zato, da se lomijo. Torej, koliko mi je še ostalo? Trudim se, kot otroška dlan se

matram, da bi ulovil zajčka. Plešem z zajcem, sem senca ščita, drobtinica v ladijskem podu, lahko se skrijem za

10 vsako deblo, za sleherno telo. Čutim, kako odteka pesek v uri, kako raste kup. Čisto malo še, in se bom stegnil, da obrnem čas.

Matjaž Pikalo: *Bile* (1997)

1. (b)

ponedeljek, 20. decembra 1982

Dragi vojak,

Mogoče vidiš, kot da me je en sam *l'art pour l'art*¹. Se pa da videti tudi drugače. Nisem vedno tista najbolj problematična. Prepozno zagledam svojo krivdo, ampak kljub temu s priznanjem prehitim toliko drugih. Tebe prehitim? Pripravljena sem, da vsi povejo, kaj delam narobe.

Polna sem ljudi, pa jih ne zbiram. Vzamem jih preveč zares, dosti bolj, kot ti lahko povem. In prav to jih spridi, in mene tudi. Panične duše preplašim prvo sekundo. Zakaj krepkih duš ne jezim? Potrpežljivost in blaženost mi dajejo. S strogostjo me obdarijo. Kdo še ve, kako jeza ni strogost? Kadar se jim bližam, sem brez skrbi, vem, da se mi ne more zgoditi nič hudega. Kje ste, krepke duše?

Z besedami sem že preveč povedala. Nisem gospodarna, ne poznam mere in ne znam šparat. Narediti Bliúnjemu nekaj dobrega, neúnega, mu vsaj eno uro služiti za njegovo srečo. Kdor reče, tudi za ceno lastne, nima pojma, o čem govorim. Hočem, da je vse, kar je, v tesni zvezi z mano. Razpoke celim, ne mašim. Se to vidi?

Na dan svetega večera bom zagovarjala diplomsko nalogo: Metafizična inteligenca Tomaža Šalamuna. Profesor je nežen in ravno prav regularen gospod. Me je vprašal: "S čim se boste ukvarjali potem?" Pa sem mu takoj odgovorila samo: "Verjetno mislite, s kom?"

Potice bodo vse pošvedrane, ker ne bo nikogar, ki bi ravno takrat prišel mimo in mi jih pomagal dati v model.

Ljubi moj, pojdi iz kasarne in ujemi kakšno snežinko na lice. Boš začutil, kako si topel.

Prosim, piši več in bolj razločno.

Meta Kušar: *Svila in lan*, 1997

¹ Umetnost zaradi umetnosti.

RAZDELEK B

Napišite esej na **eno** izmed naslednjih tem. Odgovor na vprašanje iz tega razdelka utemeljite na vsaj dveh besedilih iz skupine besedil tretjega dela programa, ki ste jih predelali. Navezovanje na ostala besedila je dovoljeno, vendar ne sme tvoriti osrednjega dela odgovora.

Pesništvo

2. ALI

- (a) *Panika. – Ogledalo. – Tišina ...*

Katere besede so značilne za obravnavano poezijo in kakšna je njihova sporočilnost?

ALI

- (b) Kako obravnavane pesniške zbirke odražajo realnost sodobnega sveta in človeka oziroma “duh časa”?

Kratka pripovedna proza

3. ALI

- (a) *Vsakdanjost ali čudežno?*

Katere prvine v kratkih zgodbah rušijo realističnost besedila in kakšna je, po Vašem mnenju, njihova vloga za sporočilnost?

ALI

- (b) Kako sta prikazana človek in njegova stiska v kratkih zgodbah, ki ste jih prebrali? Kaj je, po Vašem mnenju, vzrok konflikta med posameznikom in okoljem?

Sodobni roman

4. ALI

- (a) *Kot Prometej? Kot Mefisto?*

Ali najdete v delih, ki ste jih prebrali, prvine, ki bi jih lahko povezali z mitologijo oziroma simboliko? Opišite te sestavine in njihovo funkcijo.

ALI

- (b) Kateri romani in kako se povezujejo s konkretno družbeno stvarnostjo? Ali so romani postavljeni le v slovensko kulturno izročilo ter identiteto?

Družbeni problemi

5. ALI

- (a) *Posameznik in množica.*

Kakšne so povezave med glavnim junakom in množico, zlasti njenimi normami oz. kulturo? Presodi, ali pisatelj odobrava junakovo prilagajanje in če, zakaj.

ALI

- (b) *Nobena kaplja črnila se ne razlije zaman!*

Pojasnite družbeno kritičnost obravnavanih del. Ali tovrstna literatura lahko spremeni družbeno stvarnost?

Dramatika 20. stoletja

6. ALI

- (a) *Biti drugačen - za severnim obzidjem.*

Označite vzroke konflikta med posameznikom in drugimi ljudmi (množico) ter presodite, kako lahko posameznik ohranja svojo individualnost.

ALI

- (b) *Sanje, fantazije, blodnje, norost ...*

Kako so te prvine dram povezane z označevanjem dramskih oseb (s karakterizacijo)?

Esej

7. ALI

- (a) Ali najdete v obravnavanih delih ideje, stališča oz. vrednostne predpostavke, ki bi jih lahko označili kot nadčasovne oz. univerzalne? Kako so te ideje predstavljene in kakšen je njihov učinek?

ALI

- (b) Kako se v esejih, ki ste jih prebrali, odraža avtorjevo razumevanje tradicije (norme) in inovacije (svobode)?